

РОЖДЕСТВЕНСКО СЛОВО

„Човеколюбивият Бог затова стана човек – за да приобщи човешката природа към Себе Си и да я възпре от склонността ѝ към злото, от което тя се разпада и въстава постоянно сама против себе си“...

Свети Максим Изповедник –

Различни богословски и домостроителни глави

1, 47, PG 90, 1196C

**Възлюбени в Богомладенеца Христос братя и сестри, чеда на светата
Православна Църква!**

„Човеколюбивият Бог стана човек“. От любов към човека всемогъщият Бог умали Своето величие до краен предел и стана човек, за да изцели човека от проказата на греха, да го избави от собствения му разпад, да го освободи от оковите на отчуждението спрямо Бога, спрямо себе си и спрямо другите човеци. Бог стана човек, за да могат човеците да станат чеда Божии, богове по благодат. Или както съвсем сбито се изразява св. Максим, „Неограниченият неизразимо се ограничава, а ограниченият се разраства до Неограничения“. Роденият от Майка Девица Богочовек смирено влиза в скръбната плът на човешката история, за да върне на човеците възможността за спасение, без да накърнява свободата им. Как да стигне това рождественско благовестие до умовете и сърцата на мнозинството днешни люде, чието светоусещане се корени в стремежа към

себично съществуване, към ненаситно себеутвърждаване, към удоволствия и наслади? Безсилни сме да отговорим. Но да се запитаме: не сме ли ние, съвременните православни християни в дълг пред така наречения съвременен човек? Или сме склонни само да се ужасяваме от него? Дали сме се замисляли по-дълбоко и дали сме се запитвали, изправени пред съвестта си : каква е нашата вяра, какви са делата ни, какъв е животът ни? Пребъдва ли в нас Христос? Има ли у нас поне един единствен, необвит от плевели злак, поникнал от сеитбената пълнота, за която говори свети Максим: „Божие Слово, веднъж родено по плът, от човеколюбие вечно се ражда доброволно по дух у онези, които придобиват добродетели; и се открива в степената, в която се побира от приемащия Го“?

Да, всеки от нас ще се съгласи, че Рождеството на нашия Спасител не е обредно-битов, подаръчно-кулинарен празник, свързан с мъгливи околорелигиозни нагласи, не е празник на безликата надежда за „здраве“, „щастие“, „късмет“, „успехи“.

Разбира се, това съгласие, както и обичайното ни повърхностно самосъзнание на православни съвсем не са достатъчни, за да прорастват у нас златът, за който стана дума. Нужна е добра почва. Потребно е изцяло да се доверим на Христос, необходима е искрена и устойчива готовност да живеем според повелите Му и така да Го приемем в себе си. Само тогава Той може да ни посети в самото ни същество и „вечно да се ражда у нас доброволно по дух“ според приведените думи на преподобни Максим Исповедник. Но за да докажем готовността си да приемем Христос, да пребъдваме с Христос, следва да Му направим място в душите си, като чрез благодатта на Светия Дух се избавим от всяко самодоволство, от всяко самозалъгване и решително захвърлим печалната „имитация на християнство“ пред другите и пред самите себе си.

Да, за да приемем Христос, следва да направим Му направим в място в себе си, като свободно и решително се отречем от егоцентричната омая на себелюбуването, на себепоклонството. Сторим ли го, ще разберем от опит какво означава да се избавяме от разломите на грехопадналата ни природа, от устрема ѝ да се разпада и въстава постоянно сама против себе си, разкъсвана между обреченото бягство от страдания и неутолимата жажда за наслади. Тогава ще се възрадваме с радостта от свободата, понеже ще усетим как се свличат от нас оковите на отчуждението спрямо Бога, спрямо нас самите и спрямо всички останали човеци. А мястото на отчуждението заема любовта към Бога и истинската любов към себе си, която е неотделима от саможертвената любов към човека и се проявява чрез нея.

Дори само един израснал в нас злак духовна пшеница може да ни направи благовестители на Христовото Рождество. Защото този злак ще бъде пълнота, възпълнила докрай степента, в която сме „побрали“ Спасителя. Тогава не с друго, а със самия си живот ние ще свидетелстваме пред света за Пребъдващия в нас, за Този Който от човеколюбие се роди от пречистата Дева и пак, от безспирно човеколюбие „вечно се ражда доброволно по дух у онези, които придобиват добродетели“. Да, заради нас и заради всички човеци днес – по думите на свети Григорий Палама – „Седящият на Херувими като Бог... е положен на земята като Младенец. ... Полагащият на всичко предел и Неограниченият от нищо се вмества в набързо направени ясли ... Владеещият неизчерпаеми съкровища драговолно се обрича на такава бедност, че за Него не се намира място в людско жилище... и ...още от майчината Си утроба се причислява към робите – Той, Който по природа е Господар на целия свят“. „Днес – според църковното благовестие – Този, Който облича небето с облаци, се повива с пелени; в ясли ляга Този, пред Когото трепет обзема Херувимите; в пещера се побира Този, Който изпълва всичко”¹. На Него, Непостижимия и в

---

1 Миней, 22 декември, канон на Повечерието, песен пета, втори тропар.

непристъпното Му величие, и в неизразимото Му смирение, на въплътения Бог Слово, нашия Господ Иисус Христос, заедно с безначалния Негов Отец и с Пресветия Благ и Животворящ Дух, единосъщна и неразделима Троица, подобава благодарение и слава, чест и поклонение сега, и всякога, и във вечни векове Амин!

ЧЕСТИТО РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО!

† *Триадицкият митрополит Фотий*